

- допомога і сприяння краєзнавчо-пошуковій роботі та розробці нових екологічних маршрутів;
- формування екологічної культури та сприяння впровадженню екологічних технологій;
- сприяння діяльності громадських організацій, які об'єднують господарів сільських зелених садиб з метою налагодження ефективного комунікаційного процесу.

Розробка та реалізація стратегії матиме довгострокові позитивні наслідки та сприятиме вирішенню багатьох соціальних, економічних та екологічних проблем, які характерні для сільського зеленого туризму в межах заповідних територій.

Список використаних джерел

1. Ніколаєв К.Д. Екологізація та розвиток сільського зеленого туризму в Україні : монографія / К.Д. Ніколаєв. – К. : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. – 153 с.
2. Гамор Ф.Д. Вдосконалення діяльності біосферних заповідників (резерватів) як модельних територій для сталого розвитку в Україні [Електронний ресурс] / Ф.Д. Гамор. – URL: http://www.zapovidnyk.org/2015/02/blog-post_10.html.
3. Стеценко М. Національні природні парки. Вживати навчили – створить умови для повноцінного життя [Електронний ресурс] / М. Стеценко. – URL: <http://www.zapovidnyk.org/2016/03/blog-post.html>.

Поліщук Наталія

*студентка ОС «Магістр» другого року навчання
економічного факультету ПДАТУ
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ФОРМ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

У законодавчій базі України існував закон «Про підприємництво», введений в дію 1 березня 1991 року Постановою Верховної Ради України, який втратив чинність з 1 січня 2004 року, крім статті 4 (згідно з Господарським кодексом України від 16 січня 2003 року № 436–IV).

Право на здійснення підприємницької діяльності є одним з конституційних прав громадянина. Відповідно до ст. 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, не заборонену законом.

Відповідно до п. 1 ст. 50 Цивільного кодексу України право займатися підприємницькою діяльністю має фізична особа з повною цивільною дієздатністю, яка досягла 18 років. Здійснювати таку діяльність можна тільки за умови її державної реєстрації. Після реєстрації громадянин набуває статусу ФОП (фізична особа-підприємець).

Займатися підприємницькою діяльністю чинне законодавство дозволяє не всім. Так, не можуть суміщати свою діяльність з підприємницькою окремі категорії державних службовців, працівників органів прокуратури, СБУ, МВС, судів та інших урядових органів, а також особи, яким здійснювати певні види діяльності заборонено рішенням суду [5].

Основною виробничо-господарською ланкою економіки України є підприємство. Згідно з Господарським кодексом України підприємство – це самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних і особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної та іншої господарської діяльності [4 с. 10].

Під господарською діяльністю розуміють діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництво, а суб'єкти підприємництва – підприємцями. Господарська діяльність може здійснюватись і без мети одержання прибутку – некомерційна господарська діяльність.

Підприємництво – самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється

суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [4, с. 28-29].

Відомі вчені-економісти саме так розуміють сутність підприємництва.

Ф. Хайек (Великобританія) змістом підприємництва вважає пошук нових економічних можливостей для досягнення кінцевої мети – одержання максимуму прибутку. На думку Й. Шумпетера (США), підприємництво полягає насамперед у створенні нових комбінацій, підвищеному ризику, прагненні до самостійності, на решті, підприємництво – це і радість творчості [3, с. 11].

Залежно від форм власності Господарським кодексом України передбачено функціонування підприємств таких видів: приватне підприємство; підприємство, що діє на основі комунальної власності, колективної власності, державне підприємство; підприємство, що діє на змішаній формі власності.

Щодо способу утворення та формування статутного фонду підприємство може бути унітарним або корпоративним.

Унітарне підприємство створюється одним засновником, який виділяє необхідне майно, формує статутний фонд, затверджує статут, розподіляє доходи через керівника, який керує підприємством і формує його трудовий колектив.

Корпоративне підприємство утворюється двома або більше засновниками за їх спільним рішенням, діє на основі об'єднання майна та трудової діяльності засновників [1].

Залежно від кількості працюючих та обсягу від реалізації продукції за рік підприємства відносяться до малих, середніх і великих.

Малими визначаються підприємства, в яких середньооблікова чисельність працюючих за рік не перевищує 50 осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період не перевищує суми, еквівалентної п'ятистам тисячам євро за середньорічним курсом Національного банку України щодо гривні.

Великими підприємства визнаються, в яких середньооблікова чисельність працюючих за звітний рік перевищує тисячу осіб,

а обсяг валового доходу від реалізації продукції за рік перевищує суму, еквівалентну п'яти мільйонам євро за середньорічним курсом Національного банку України щодо гривні.

Усі інші підприємства визнаються середніми [1; 4, с. 14].

Порівнюємо кількість юридичних осіб за організаційно-правовими формами (табл.1).

Таблиця 1

Кількість юридичних осіб за організаційно-правовими формами

Організаційно-правова форма	2014 рік (станом на 1 липня)	2015 рік (станом на 1 липня)	2016 рік (станом на 1 липня)	Відхилення (+, -)
1	2	3	4	5
Усього	1311047	1095812	1152800	-158247
у тому числі:				
фермерське господарство	47329	43429	44026	-3303
приватне підприємство	260290	202122	202141	-58149
державне підприємство	5597	4032	4017	-1580
казенне підприємство	32	32	33	1
комунальне підприємство	13850	11449	11574	-2276
дочірнє підприємство	17122	12482	12293	-4829
іноземне підприємство	2016	676	674	-1342
підприємство громадського об'єднання	4082	3263	3306	-776
підприємства споживчої кооперації	1301	1273	1259	-42
Акціонерні товариства	23381	15773	15430	-7951
з них:				
ПАТ	-	4196	3262	-
ПрАТ	-	3500	4314	-
ТОВ	503604	469777	509032	5428
ТДВ	1547	1322	1358	-189
повне товариство	1939	1343	1367	-572
командитне товариство	600	387	385	-215

Продовж. табл. 1

1	2	3	4	5
Кооперативи	29447	25239	26142	-3305
з них:				
виробничий	2636	2337	2320	-316
обслуговуючий	17677	16971	17830	153
споживчий	717	730	736	19
сільськогосподарський виробничий	1074	998	990	-84
сільськогосподарський обслуговуючий	941	916	981	40

Джерело: Державна служба статистики України [2].

Дані таблиці 1 свідчать, що загалом зменшилась кількість суб'єктів господарювання всього на (-158247), аналогічно фермерські господарства на (-3303). Спостерігається тенденція щодо зменшення кількості сільськогосподарських виробничих кооперативів і становить (-84). На відміну від попереднього, сільськогосподарський обслуговуючий кооператив свою кількість збільшив на 40. Це зумовлено впливом різних чинників.

Таким чином, в даному дослідженні ми з'ясували сутність підприємництва, це – самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку. Більш детально проаналізували законодавство України. Провели аналіз згідно статистичних даних щодо кількості юридичних осіб за організаційно-правовими формами.

Список використаних джерел

1. Agro UA Види підприємств і їх об'єднань [Електронний ресурс]. – Режим доступу: agroua.net/./doc-210/
2. Державна служба статистики України. Кількість суб'єктів ЄДРПОУ за організаційно-правовими ознаками / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ukrstat.org/./arh_ks_opfg_15.htm.
3. Мельник Л. Ю. Основи підприємництва та ринкової економіки: навч. посіб. / Л. Ю. Мельник. – К.: Вища школа, 1995. – 175 с.

4. Шваб Л. І. Економіка підприємства: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Л. І. Шваб. – К.: Каравела, 2004. – 568 с.
5. Як відкрити ПП (приватного підприємця) в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: chp.com.ua/spravochnik/item/39272-y.

Радченко Оксана

к.е.н., с.н.с., п.н.с.

відділу фінансово-кредитної та податкової політики

ННЦ «Інститут аграрної економіки»,

м. Київ, Україна

ПЕРШІ НАСЛІДКИ ЗМІНИ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖПІДТРИМКИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Держбюджет на 2017 рік [4] з пакетом нормативних актів формує нову політику державної підтримки аграрного сектору. Законом України Про внесення змін до Бюджетного кодексу України від 20.12.2016 року № 1789-VIII [3] визначено, що у 2017-2021 роках щорічний обсяг коштів Державного бюджету, які спрямовуються на підтримку сільськогосподарських товаровиробників, має становити не менше 1 % випуску продукції у сільському господарстві. При цьому, 20 % такої підтримки використовується сільськогосподарськими товаровиробниками для закупівлі у вітчизняних виробників сільськогосподарської техніки та обладнання (2017 рік – 10 %, 2018 рік – 15 %). Закон Про державну підтримку [5] доповнено розділом V¹ Державна підтримка виробників окремих видів сільськогосподарської продукції, де зазначено, які сільськогосподарські товаровиробники мають право на отримання бюджетної дотації. У ст. 20 Закону про Держбюджет [4] вказано, що у 2017 році розподіл бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції буде встановлено в автоматичному режимі, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, на підставі даних Реєстру отримувачів бюджетної дотації пропорційно сумі вартості реалізованої продукції.